

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2021/447

2021 m. kovo 12 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalį nustatomos patikslintos santykinų taršos rodiklių vertės, taikomos 2021–2025 m. laikotarpiu suteikiant nemokamus apyvartinius taršos leidimus

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB⁽¹⁾, ypač į jos 10a straipsnio 2 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

- (1) Komisijos sprendimu 2011/278/ES⁽²⁾ nustatyti 54 santykiniai taršos rodikliai, kuriais remiantis suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai (toliau – santykiniai taršos rodikliai), ir tų santykinų taršos rodiklių vertės, taikomos 2013–2020 m. laikotarpiu; Sprendimas 2011/278/ES 2021 m. sausio 1 d. buvo panaikintas ir pakeistas Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/331⁽³⁾ – juo nustatyti vienodi išėities taškai, skirti metinei mažinimo normai, taikomai 2021–2030 m. laikotarpiu atnaujinant kiekvieną santykinio taršos rodiklio vertę, nustatyti;
- (2) Sprendime 2011/278/ES nurodytos 54 santykinų taršos rodiklių vertės buvo nustatytos, kiek įmanoma, remiantis atskirų įrenginių efektyvumu, susijusio su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis (ŠESD), duomenimis, kuriuos pateikė atitinkamų Europos sektorių asociacijos pagal taisykles, Komisijos nustatytas gairių dokumente ir vadinamosiose sektorių vidaus tvarkos taisyklėse. Duomenų rinkimas nėra privalomas, todėl šie duomenys apėmė ne visus susijusius įrenginius. 14 produktų santykinų taršos rodiklių vertės buvo pagrįstos įrenginių, kuriuose gaminamas tik vienas produktas, duomenimis, nes laikyta, kad tais atvejais, kai atitinkamuose įrenginiuose gaminami keli produktai, neįmanoma atskirti su konkrečiais produktais susijusio išmetamo ŠESD kiekio konkrečiu laikotarpiu. Kadangi konkrečių įrenginių duomenų nebuvo, penkios produktų santykinų taršos rodiklių vertės, taip pat šilumos ir kuro santykinų taršos rodiklių vertės nustatytos remiantis informacija, gauta iš geriausių prieinamų gamybos būdų informacinių dokumentų arba kitos literatūros. Keturios produktų santykinų taršos rodiklių vertės nustatytos remiantis kitomis produktų santykinų taršos rodiklių vertėmis, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas tų pačių ar panašių produktų gamintojams;
- (3) patikslintos santykinų taršos rodiklių vertės turi būti nustatomos remiantis patikrinta 2016 ir 2017 m. informacija apie su ŠESD susijusių įrenginių, apie kuriuos pranešta pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį, efektyvumą. Nustatant kiekvieną santykinį taršos rodiklį, reikia apskaičiuoti 10 % veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutines eksploatacines charakteristikas. Remiantis tų verčių palyginimu su Sprendime 2011/278/ES nustatytomis santykinų taršos rodiklių vertėmis, kurios pagrįstos 2007 ir 2008 m. veiklos rezultatų duomenimis, kiekvieno santykinio taršos rodiklio metinės mažinimo normos turi būti nustatomos 9 metų laikotarpiui, t. y. nuo 2007 / 2008 iki 2016 / 2017 m. Šios metinės mažinimo normos turi būti naudojamos atitinkamam santykinų taršos rodiklių verčių mažinimui 15 metų laikotarpiu, t. y. nuo 2007 / 2008 m. iki 2022 / 2023 m., apskaičiuoti ekstrapoliavimo būdu. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalį 15 metų laikotarpiu taikomas sumažinimas turėtų būti ne mažesnis kaip 3 % ir ne didesnis kaip 24 %. Atnaujinant aromatinių angliavandenilių, vandenilio, sintezės dujų ir išlydyto metalo santykinų taršos rodiklių vertes taikomos specialios nuostatos;
- (4) pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 1 dalį valstybės narės Komisijai iki 2019 m. rugsėjo 30 d. pateikė įrenginių sąrašą, į kurį įtraukta su nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimu susijusi informacija. Siekdama užtikrinti, kad santykinų taršos rodiklių vertės būtų pagrįstos teisingais duomenimis, Komisija (naudodama ir automatines priemones) atliko išsamias duomenų, susijusių su nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimu, išsamumo ir nuoseklumo patikras. Prireikus Komisija paprašė atitinkamų kompetentingų institucijų pateikti

⁽¹⁾ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

⁽²⁾ 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimas 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 130, 2011 5 17, p. 1).

⁽³⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8).

paaikškinimų ir pataisyti duomenis. Atlikusi šią procedūrą Komisija gavo tikslų, nuoseklių ir palyginamų duomenų apie su ŠESD susijusių visų stacionarių įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, efektyvumą. Šis aukštos kokybės duomenų rinkinys naudotas patikslintoms kiekvieno iš 54 santykinų taršos rodiklių vertėms, taikytinoms 2021–2025 m. laikotarpiu, nustatyti, siekiant nustatyti 10 % veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutines eksploatacines charakteristikas, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/410 (*) 11 konstatuojamojoje dalyje, buvo naudoti visų įrenginio technologinio proceso dalių, kurioms taikomas Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 I priede nustatytas konkretus santykinis taršos rodiklis, duomenys;

- (5) Direktyvos 2003/87/EB 27 straipsnyje nustatyta, kad tam tikromis sąlygomis valstybės narės į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ES ATLPS) gali neįtraukti įrenginių, kurių išmetamų teršalų kiekis, apie kurį pranešta, yra mažesnis nei 25 000 tonų anglies dioksido ekvivalento ir kuriuose vykdomas kuro deginimo veiklą nominalus šiluminis našumas yra mažesnis nei 35 MW, neskaitant naudojant biomasę išmetamų teršalų. Direktyvos 2003/87/EB 27a straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės į ES ATLPS taip pat gali neįtraukti įrenginių, kurių išmetamų teršalų kiekis, apie kurį pranešta, yra mažesnis nei 2 500 tonų anglies dioksido ekvivalento, neskaitant naudojant biomasę išmetamų teršalų. Remdamosi tomis nuostatomis, kelios valstybės narės nusprendė 2021–2025 m. laikotarpiu kai kurių įrenginių neįtraukti į ES ATLPS. Į tuos įrenginius neturėtų būti atsižvelgiama nustatant patikslintas santykinų taršos rodiklių vertes;
- (6) Deleguotajame reglamente (ES) 2019/331 nustatytos išmetamo ŠESD kiekio nustatymo įrenginio technologinio proceso dalių lygmeniu taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti sąlygų, taikomų išmetamiesiems teršalams, susijusiems su importuojama, eksportuojama ir pačiame įrenginyje gaminama išmatuojama šiluma, taip pat išmetamosioms dujoms, kurių sudėtyje yra anglies, ir perduotam CO₂, nuoseklumą. Šiuo tikslu, naudojant šilumos ir kuro santykinų taršos rodiklių vertes (atnaujintas taikant nustatytas metines mažinimo normas), buvo nustatyti atitinkami išmetamųjų teršalų faktoriai. Importuojamai šilumai, kurios išmetamųjų teršalų faktoriai nežinomi arba nėra aiškiai apibrėžti, ir eksportuojamai šilumai buvo taikoma 53,3 t CO₂ ekvivalento / TJ vertė. Ši vertė apskaičiuota šilumos santykinio taršos rodiklio vertei pritaikius 1,6 % metinę mažinimo normą, nustatytą 9 metų laikotarpiui, t. y. nuo 2007 / 2008 iki 2016 / 2017 m. Eksportuojamų išmetamųjų dujų atveju iš faktinio išmetamųjų dujų išmetamųjų teršalų faktoriaus atimta 37,4 t CO₂ ekvivalento / TJ vertė. Ši vertė atitinka gamtinių dujų išmetamųjų teršalų faktorių (56,1 t CO₂ ekvivalento / TJ), padaugintą iš 0,667 faktoriaus, kuriuo atsižvelgiama į išmetamųjų dujų ir gamtinių dujų, kaip etaloninių degalų, naudojimo efektyvumo skirtumą. Importuojamų išmetamųjų dujų atveju naudota 48,0 t CO₂ ekvivalento / TJ vertė. Ši vertė buvo apskaičiuota kuro santykinio taršos rodiklio vertei pritaikius 1,6 % metinę mažinimo normą, nustatytą 9 metų laikotarpiui, t. y. nuo 2007 / 2008 iki 2016 / 2017 m.;
- (7) tais atvejais, kai į įrenginio technologinio proceso dalis importuojami tarpiniai produktai, kurių gamyba patenka į sistemos, kurioje taikomas atitinkamo produkto santykinis taršos rodiklis, ribas, ir tais atvejais, kai remiantis pateiktais duomenimis nebuvo įmanoma nustatyti su tų tarpinių produktų gamyba susijusio išmetamo ŠESD kiekio, nustatant patikslintas santykinų taršos rodiklių vertes neturėtų būti atsižvelgiama į su ŠESD susijusių atitinkamų įrenginio technologinio proceso dalių efektyvumą. Tai taikoma atnaujinant naftos produktų, išlydyto metalo, sukepintų dolomitinių kalkių, amoniako, vandenilio ir kalcinuotosios sodos santykinų taršos rodiklių vertes. tais atvejais, kai tarpiniai produktai eksportuojami iš įrenginio technologinio proceso dalių ir kai remiantis pateiktais duomenimis nebuvo įmanoma nustatyti su vėlesniais procesais susijusio išmetamo ŠESD kiekio, nustatant patikslintas santykinų taršos rodiklių vertes neturėtų būti atsižvelgiama į su ŠESD susijusių atitinkamų įrenginio technologinio proceso dalių efektyvumą. Tai taikoma atnaujinant naftos produktų ir išlydyto metalo santykinų taršos rodiklių vertes;
- (8) taikant Deleguotajame reglamente (ES) 2019/331 nustatytą metodiką, pagal kurią išmetamosios ŠESD priskiriamos skirtingoms įrenginio technologinio proceso dalims, tais atvejais, kai šiluma, pagaminta naudojant kurą, kurio išmetamųjų teršalų faktorius nedidelis, yra eksportuojama į kitas įrenginio technologinio proceso dalis arba į kitus įrenginius, su ŠESD susijęs efektyvumas gali būti neigiamas. Tokiais atvejais, norint nustatyti patikslintas santykinų taršos rodiklių vertes, su ŠESD susijęs atitinkamų įrenginio technologinio proceso dalių efektyvumas turėtų būti prilygintas nuliui;

(*) 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir Sprendimas (ES) 2015/1814 (OL L 76, 2018 3 19, p. 3).

(9) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Klimato kaitos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo tikslu 2021–2025 m. laikotarpiu taikomos priede nurodytos patikslintos santykinų taršos rodiklių vertės.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. kovo 12 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Santykiniai taršos rodikliai

Šiame priede nurodytų produktų, procesų ir išmetamųjų šesd, kuriems taikomas santykinis taršos rodiklis, apibūdinimai (sistemos ribos) nustatyti Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 I priede.

1. Produktų santykiniai taršos rodikliai, nustatyti neatsižvelgiant į kuro ir elektros tarpusavio pakeičiamumą

Produktų santykiniai taršos rodikliai	10 % veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinė vertė (t CO ₂ ekvivalento / t)	2021–2025 m. laikotarpiu taikytina santykinio taršos rodiklio vertė (ATL/t)
Koksas	0,144	0,217
Sukepintoji rūda	0,163	0,157
Išlydytas metalas	1,331	1,288
Iš anksto sukepintas anodas	0,317	0,312
Aliuminis	1,484	1,464
Pilkojo cemento klinkeris	0,722	0,693
Baltojo cemento klinkeris	0,973	0,957
Kalkės	0,746	0,725
Dolomitinės kalkės	0,881	0,815
Sukepintos dolomitinės kalkės	1,441	1,406
Flotacinis stiklas	0,421	0,399
Nespalvotojo stiklo buteliai ir stiklainiai	0,323	0,290
Spalvotojo stiklo buteliai ir stiklainiai	0,265	0,237
Ištisinių gijų stiklo pluošto produktai	0,290	0,309
Fasadinės apdailos plytos	0,094	0,106
Grindinio blokai	0,140	0,146
Čerpės	0,130	0,120
Purškiamuoju džioviniu pagaminti milteliai	0,050	0,058
Tinkas	0,048	0,047
Džiovintas antrinis gipsas	0,008	0,013
Trumpapluoštė kraftplaušiena	0,000	0,091
Ilgapluoštė kraftplaušiena	0,001	0,046
Sulfitinė plaušiena, termomechaninė plaušiena ir mechaninė plaušiena	0,000	0,015
Rūšiuotosios makulatūros plaušiena	0,000	0,030
Laikraštinių popierių	0,007	0,226
Nepadengtas plonasis popierius	0,011	0,242
Padengtas plonasis popierius	0,043	0,242

Produktų santykiniai taršos rodikliai	10 % veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinė vertė (t CO ₂ ekvivalento / t)	2021–2025 m. laikotarpiu taikytina santykinio taršos rodiklio vertė (ATL/t)
Minkštasis popierius	0,139	0,254
Popierius ar kartonas išoriniams gofruoto kartono sluoksniams ir gofruojamasis popierius	0,071	0,188
Nepadengtas kartonas	0,009	0,180
Padengtas kartonas	0,011	0,207
Azoto rūgštis	0,038	0,230
Adipo rūgštis	0,32	2,12
Vinilchlorido monomeras (VCM)	0,171	0,155
Fenolis ir acetonas	0,244	0,230
S-PVC	0,073	0,066
E-PVC	0,103	0,181
Kalciuotoji soda	0,789	0,753

2. Produktų santykiniai taršos rodikliai, nustatyti atsižvelgiant į kuro ir elektros tarpusavio pakeičiamumą

Produktų santykiniai taršos rodikliai	10 % veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinė vertė (t CO ₂ ekvivalento / t)	2021–2025 m. laikotarpiu taikytina santykinio taršos rodiklio vertė (ATL/t)
Naftos produktai	0,0255	0,0228
Elektros lanko krosnių (ELK) nelegiruotasis pienas	0,209	0,215
ELK gausiai legiruotas pienas	0,266	0,268
Geležies liejimas	0,299	0,282
Mineralinė vata	0,595	0,536
Gipso plokštė	0,119	0,110
Suodžiai	1,141	1,485
Amoniakas	1,604	1,570
Garinis krekingas	0,693	0,681
Aromatiniai angliavandeniliai	0,0072	0,0228
Stirenas	0,419	0,401
Vandenilis	4,09	6,84
Sintezės dujos	0,009	0,187
Etileno oksidas ir (arba) etilenglikoliai	0,314	0,389

3. Šilumos ir kuro santykiniai taršos rodikliai

Santykinis taršos rodiklis	10 % veiksmingiausių įrenginių 2016 ir 2017 m. vidutinė vertė (t CO ₂ ekvivalento / TJ)	2021–2025 m. laikotarpiu taikytina santykinio taršos rodiklio vertė (ATL/TJ)
Šilumos santykinis taršos rodiklis	1,6	47,3
Kuro santykinis taršos rodiklis	34,3	42,6